

Ewidencje VAT oszustów i uczciwych podatników niczym się nie różnią. Jak systemowo zablokować wzrost zwrotów VAT? Prof. Modzelewski: jest jeden sposób

[Subskrybuj nas na Youtube](#)[Zapisz się na newsletter](#)[Dołącz do ekspertów](#)

15 kwietnia 2025, 07:09

Instytut Studiów Podatkowych Modzelewski i Wspólnicy

Jedyną skuteczną barierą systemową dla prób wyłudzenia zwrotów jest uzależnienie wpływów zwrotów od zastosowania przez podatnika mechanizmu podzielonej płatności w stosunku do kwot podatku naliczonego, który miałby być zwrócony – pisze prof. dr hab. Witold Modzelewski.

Lawinowy wzrost wartości zwrotów VAT

Podatnicy podatku od towarów i usług zastanawiają się dlaczego władze nie robią nic, aby powstrzymać lawinowy przyrost kwot zwrotów tego podatku, który rozpoczął się wraz z wprowadzeniem tzw. jotpeków w 2021 r. Przypomnę, że w ciągu trzech lat wypłacone z tego tytułu kwoty podwoiły się sięgając w 2023 roku astronomicznej wysokości 219 mld zł. Pośrednio uzyskałem od dziennikarza informację na temat kwoty zwrotów w 2024 r. (z reguły ukrywa się wysokość tych kwot), które ponoć wynosiły „wstępnie” 188 mld zł. Porównując zwroty tego podatku z ostatnich lat (ich wielkość nie jest podawana do wiadomości publicznej – a przypomnę, że dochodami jest saldo wpływów i zwrotów) – jest nieco lepiej niż w 2023 roku, ale gorzej niż w 2022 r., gdy wypłacono lekką ręką 177 mld. Daleko nam wciąż do stanu normalnego z 2021 r. czyli ok. 115 mld zł.

Co trzeba zrobić?

Aby przeciwstawić się rozdawnictwu pieniędzy należy przestać zajmować się drobiazgami np. w postaci sprawdzania błędów w numerach faktur. **Należy zacząć zbierać przy zastosowaniu odpowiednich procedur dowody w celu blokowania prób wyłudzenia tychże zwrotów, czyli zanim wypłaci się pieniądze.** A to dużo trudniejsze i bardziej ryzykowne, bo trzeba zadrzeć z „biznesem”, który być może ma wsparcie polityczne i jak sam twierdzi „wyśmienite relacje” z kim trzeba. Są to działania niezbędne i bez nich pieniądze będą dalej uciekać z budżetu.

Jest sprawdzony mechanizm podzielonej płatności

Można by również pomyśleć o rozwiązaniach systemowych: skoro sprawdzil się obowiązkowy **mechanizm podzielonej płatności (MPP)**, to cóż stoi na przeszkodzie aby uzależnić od jego zastosowania termin zwrotu podatku?

Rozwiązanie jest dość proste: w przypadku, gdy kwota zwrotu przekracza określone limity, jej wypłata powinna być uzależniona od zastosowania MPP. Projekt na ten temat powstał już ponad 10 lat temu, ale został przez kogoś storpedowany skutecznie („ludzi z rynku?”), którzy opanowali (do dziś) nowelizację przepisów na temat tego podatku.

Właśnie wtedy uaktywniło się lobby największej mistyfikacji medialno-politycznej na temat uszczelnienia tego podatku. Są to jak wiemy jakieś „jotpeki”, czyli **autodenuncjacje podatników na temat prowadzonej ewidencji**. Dalibóg nie sposób zrozumieć dlaczego informacje na ten temat posyłane organom podatkowym w formie elektronicznej miałyby zwiększyć dochody budżetowe. Być może twórcy tego pomysłu sądzą, że Polska jest przysłowiowym bantustanem podatkowym, w którym wyłudzenie zwrotów polega na prymitywnym podrabianiu faktur zakupu przez nierozgarniętych oszustów składanych deklaracji z kwotami zwrotów. To jakiś margines problemów. Oszustwa podatkowe są od dwudziestu lat popełniane w sposób „cywilizowany”, czyli wszystkie „lewe” faktury nie tylko są zaewidencjonowane, ale również uregulowane. Korzyść oszustów w białych kołnierzykach polega na tym, że zwraca się komuś podatek naliczony, który nigdy nie był i nie będzie zapłacony przez dostawcę (usługodawcę) albo poddostawcę owego wyłudzacza.

Ewidencje VAT oszustów i uczciwych podatników niczym się nie różnią

Ewidencje prowadzone przez podmioty zajmujące się wyłudzeniami zwrotów niczym się nie różnią zewnętrznie od ksiąg prowadzonych przez podmioty na wskroś uczciwe. Podrobione faktury również niczym nie różnią się od dokumentów rzetelnych. Dlatego też jotpeki i jakieś tam rządowe rejestry, chociażby w postaci tzw. Krajowego Systemu eFaktur, są zawracaniem głowy, bo niczego nie udowadniają. **Aby legalnie odmówić zwrotu podatku, trzeba w postępowaniu podatkowym lub w toku kontroli podatkowej zgromadzić dowody uzasadniające podjęcie decyzji w tej sprawie. Natomiast jedyną skuteczną barierą systemową dla prób wyłudzenia zwrotów jest uzależnienie wpływów zwrotów od zastosowania przez podatnika mechanizmu podzielonej płatności w stosunku do kwot podatku naliczonego, który miałby być zwrócony.** Jest to ostatni moment aby wprowadzić te zmiany, bowiem „reforma” podatku dochodowego od osób fizycznych z tego roku faktycznie pozbawiła budżet dochodów z tego tytułu.

prof. dr hab. Witold Modzelewski

oprac. Paweł Huczko
